

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Број: 12 0 У 006606 19 Увп
Бањалука, 19.01.2021. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу судија Едине Чупељић, председника вијећа, Страхиње Ђурковића и Смиљане Мрше, чланова вијећа, уз учешће Маје Савић као записничара, у управном спору по тужби С. К. из Б., П. ..., заступан по пуномоћнику М. Б., адвокату из Б.,(у даљем тексту: тужилац), против рјешења број ... од 05.12.2017. године, туженог Фонда ... у предмету исплате пензије, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бијељини број 12 0 У 006606 18 У од 11.02.2019. године, на сједници вијећа одржаној 19.01.2021. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Тужилац се одбија са захтјевом за накнаду трошкова управног спора.

Образложење

Побијаном пресудом одбијена је тужба против оспореног акта којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против рјешења Фонда ..., Филијала Б. број горњи од 09.10.2017. године којим је одбијен захтјев тужиоца за исплату пензије од дана подношења захтјева.

Одбијање тужбе је образложено разлозима да је рјешење туженог од 18.10.2016. године којим је тужиоцу признато право на инвалидску пензију почев од 31.8.2016. године постало правноснажно па се исто може поништити, укинути или измијенити само у законом прописаним случајевима. Тужиоцу је признато право на инвалидску пензију од 31.8.2016. године када је утврђена инвалидност сагласно члану 131 став 1 Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Сл. гласник РС“ број 134/11, 82/13 и 103/15, у даљем тексту: Закон о ПИО), па се тужиоцу не може признати право на инвалидску пензију од дана поношења захтјева тј. од дана 28.8.2015. године како је то прописаном ставом 2 овог члана, јер је правилност примјене те одредбе тужилац могао оспоравати у поступку остваривања права на инвалидску пензију, а не у овом поступку.

Благовремним захтјевом за ванредно преиспитивање побијане пресуде (захтјев) тужилац оспорава наведену пресуду из разлога садржаних у одредби члана 35 став 2 Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“, број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС). Истиче да је инвалидност код тужиоца наступила прије подношења захтјева, па су управни органи и суд погријешили када су закључили да тужиоцу припада право на

инвалидску пензију од доношења рјешења. Сматра да тужилац има право на исплату пензије од подношења захтјева како је то прописано одредбом члана 132 став 2 Закона о ПИО, а на правилну примјену права суд је био дужан да пази по службеној дужности. Предлаже да се захтјев уважи, побијана пресуда укине и предмет врати на поновно одлучивање уз накнаду трошкова спора исказаних у трошковнику.

Тужени у одговору на захтјев истиче да су наводи захтјева неосновани и предлаже да се захтјев одбије.

Размотривши захтјев, одговор туженог на захтјев тужиоца, побијану пресуду и оспорени акт, сагласно члану 39 ЗУС, као и цјелокупне списе предмета овог управног спора и предметне управне ствари, овај суд је одлучио као у изреци пресуде из сљедећих разлога:

Из података списка произлази да је тужиоцу рјешењем првостепеног органа туженог број горњи од 18.10.2016. године признато право на инвалидску пензију почев од 31.8.2016. године, а по захтјеву који је поднесен 28.8.2015. године. То рјешење је постало правноснажно и извршно јер тужилац против истог није изјављивао жалбу, нити је подносио тужбу у управном спору. Након тога тужилац је 09.12.2016. године поднио захтјев за исплату пензије од момента подношења захтјева за признавање права на инвалидску пензију. Првостепеним рјешењем захтјев је одбијен, а оспореним актом је одбијена жалба и потврђено првостепено рјешење док је побијаном пресудом одбијена тужба и одржан на снази оспорени акт.

Побијана пресуда је правилна и законита.

Стоји чињеница да је одредбом члана 132 став 1 Закона о ПИО прописано да право на инвалидску пензију осигураник има од дана настанка инвалидности, а ставом 2 овог члана као дан настанка инвалидности као основ за инвалидску пензију орган вјештачења Фонда може утврдити најраније дан подношења захтјева. Одредбом члана 137 став 1 тог закона је дефинисано да се пензија исплаћује од дана признавања права.

Тужилац током поступка и у захтјеву тврди да му је право на инвалидску пензију требало признати од дана подношења захтјева у смислу одредбе члана 132 став 2 Закона о ПИО, али тај приговор, како је то правилно оцијенио нижестепени суд у побијаној пресуди, тужилац је могао истицати у поступку доношења рјешења од 18.10.2016. године којим му је утврђено право на инвалидску пензију. Ове приговоре тужилац не може истицати у овом поступку у којем је рјешавано о његовом захтјеву од 09.12.2016. године „за исплату пензије од подношења захтјева“ већ је те приговоре требао истицати у поступку доношења рјешења од 18.10.2016. године којим му је утврђено право на инвалидску пензију и које је постало правноснажно и извршно, јер тужилац против истог није изјављивао жалбу нити је подносио тужбу у управном спору.

Правноснажно рјешење се може мијењати само у случајевима који су законом предвиђени, а ти случајеви су садржани у глави XVI ЗОУП под насловом „Нарочити случајеви поништавања, укидања и мијењања рјешења“, како то правилно истиче нижестепени суд у побијаној пресуди. Међутим, тужилац није поднио захтјев за поништавање, укидање или мијењање правноснажног рјешења већ је поднио захтјев за исплату пензије од дана подношења захтјева.

Из наведених разлога не стоје наводи захтјева да је одбијањем захтјева од стране управних органа, те одбијањем тужбе од стране нижестепеног суда, повријеђено материјално право на штету тужиоца.

Код таквог стања ствари овај суд налази да побијаном пресудом није учињена ниједна повреда из одредбе члана 35 став 2 ЗУС, па се отуда захтјев тужиоца, на основу одредбе члана 40 став 1 тог закона, одбија као неоснован.

Будући да је захтјев тужиоца одбијен као неоснован, то му сходно одредби члана 6 Закона о измјенама и допунама Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“, број 63/11) по начелу *argumentum a contrario*, не припадају трошкови управног спора, због чега је његов захтјев за накнаду трошкова састава захтјева по адвокату одбијен као неоснован.

Записничар
Маја Савић

Предсједник вијећа
Едина Чупељић